

U muzeju zraka

Posjeta muzeju zraka u Ambergu

Zrak – tko je već razmišljao o ovoj za život nužnoj smjesi plinova? Ne vidi se, nema okusa ni mirisa i ako se ne kreće, ne može se niti čuti ni osjetiti. A ipak je posvuda oko nas. Takva sveprisutnost se može vidjeti, čuti i doživjeti u muzeju zraka u Ambergu.

Jeste li već vidjeli zračni džep? Ne? Onda je najbolje vrijeme za posjetu muzeju zraka u Ambergu. Ovdje u pravom srednjovjekovnom kompleksu zgrada iz romaničkog vremena, na samom Vilsu i s pogledom na veliku kasno gotičku gradsku crkvu Sv. Martin, nekada se nalazio arheološki muzej Oberpfalza. Nakon preuređenja u gradski muzej, amberški umjetnik, Wilhelm Koch, došao je na ideju da se tu u samostanu priredi muzej zraka i time od Amberga napravi umjetnička galerija zraka. Nakon uvjeravanja grada i sponzora i puno rada na renoviranju, uspio je da svoje planove za otvaranje prvog muzeja zraka na svijetu ostvari u proljeće 2006. godine.

To je muzej zraka, zraka, zraka ... Zbirke muzeja zraka pružaju nevjerovatne komparacijske i međudjelujuće umjetničke i tehničke aspekte na temu zraka – dijalog, koji tromjesečno mjenja postavku, i posvjećuje se jednom od pomenutih aspekata, kao što se prošlog ljeta mogla vidjeti postavka Stirling motora. Ovi rani električni strojevi posuđeni su iz dvije privatne zbirke lokalnog podrijetla, a mnogi od eksponata potiču iz stare tvornice plinskih strojeva u Ambergu. Umjetnička protuteža Stirling strojevima bila je "Arhiva ništavila" münster-skog umjetnika Stephana Usa, koji je obuhvatio brojna pitanja i aspekte ništavila i srodnih tema, poput nule,

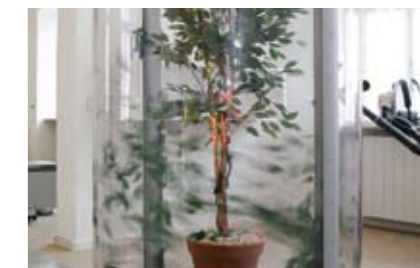

Od "Zračnih mostova" preko "16-Ventila" do "Pneu-luka" – raznovrsnost s kojom Wilhelm Koch (velika slika) nevidljivo čini vidljivim i uvijek iznova dočarava; uz to dolaze i tehničke i manje tehničke primjene, koje se nekad primjetno, nekad sa skrivenim značenjem uklapaju u "sliku zraka"

ispraznosti, tišine, nečinjenja, šutnje ili rupe u prostoru. Ovdje posjetioci mogu uroniti u razmišljanja, vizije, utopije, koncepcije i radove na temu ništavila iz prošlosti i sadašnjosti. Arhiva sadrži preko 550 priloga iz cijelog svijeta. To su knjige, filmovi, CD-i i mediji, poput npr. umjetničkih video zapisa, pjesama, e-pošte, razglednica i longplejki s devet i pol minuta ništavila.

Oblikovani zrak, pokretni zrak

Veliki dio amberškoga muzeja zraka zauzima zrak, koji elastičnim ovojnicama daje "oblik" – višestruko i s mnogo osjećaja za duboka skrivena značenja prikazuju se djela koja je osmislio Wilhelm Koch, s nadahnutim i razumljivim imenima, kao što je "Plus i Minus", gdje se guma za znak minus puše ka unutra a za znak plus, potpuno suprotno, prema van. Tu pripada i na početku spomenuti zračni džep.

Pokretni se zrak može doživjeti pod zračnim tušem "do gole kože" ili slušanjem žubora zračnih izvora. S njim se može igrati na zračnom fliperu. Njegov je šum pokatkad suspregnut ili postaje buka satiričnog kulinarstva u prostoru s otuđenim puhaljkama lišća i vjetrenjačom personaliziranom uz pomoć usisavača. Nedvojbni vrhunac je stari motor "bez ispušnih plinova" za sve one koji žele motorizirani u promet ali koji ne bi mogli ili ne bi željeli da si priušte motorno vozilo, duhovito objašnjava Wilhelm Koch.

Zračne učiteljice za male vragolane

Odmah lijevo pored muzeja nalazi se "Leteća učionica". Ovdje se svake prve subote u mjesecu od 11.00 do 13.00 sati održava predstava za djecu sa "zračnom učiteljicom", a potom slijedi praktičan rad na temu zraka. Tu se još jednom zauzdava zrak, sklappaju se zrakoplovi od papira, tu djeca mogu konstruirati vlastite letjelice, ukratko: Ona stiču mnoštvo saznanja o raznovrsnosti, razumljivo, zraka. Škole i vrtići veoma dobro koriste "le-

teću učionu", a može se rezervirati i za rođendanske proslave.

Doživjeti zrak i razumjeti zrak

A o tehnici se ne može ukratko: Od zračnih sjedala specijalnih vozila (od amberškog proizvođača Grammer, koji je kao KAESER Kompressoren donator muzeja), preko "Shock Blower" firme Herding za pneumatsko čišćenje filtera za prašinu do instalacije na temu Festo-zračni mišić (KAESER-report 1/2008). Kao posebnu atrakciju zračni muzej

Ništa kao "topli zrak" ne stavlja klipove Stirling motora u korisno kretanje; specijalna izložba početkom ljeta 2008. godine u amberškom muzeju zraka pokazala je rijetke primjerke ovih ranih generatora, od kojih su brojni agregati još uvijek pripravnici za rad

izlaže "airparc" – od glavnog sponzora Festo, koji su 2004. godine utemeljili i razvili Wilhelm Koch, Oskar Lottner i Andreas Schönberger, sa zračnim madracom, lebdećim tepihom, orguljama, zračnim globusom, pneu-tronom, 16-ventila, zračnom abecedom, plus i

minusom, barom, pneu-lukom, harfom za vjetar, Fifty-Fifty kockom, zračnim izvorima, orguljama od plastičnih vrećica, jesenjim vjetrom, pneumatskim satom, pneu-kolima, cijevastom poštom i zračnim mostovima.

Autor: Klaus Dieter Bätz
Kontakt: klaus-dieter.baetz@kaeser.com